

W słynących z górnictwa Paszkowicach...

Paszkowice to **miejsowość sołecka** we wschodniej części gminy Żarnów, położona wzdłuż dróg gminnych. W 2013 roku we wsi mieszkały **223 osoby**. Od czasów zaborów do 1954 roku, miejscowość należała do **gminy Sworzyce** (w powiecie opoczyńskim, a potem koneckim), z siedzibą początkowo w **Soczówkach**, a potem w **Grabkowie**. W latach 1954 - 1958 należała do **gromady Bronów**, w okresie 1959 - 1972 do **gromady Żarnów**, a w wyniku reformy 1973 roku wieś przyłączono do **gminy Żarnów**. W skład sołectwa wchodzi niewielka wieś **Łysa Góra**, położona przy drodze krajowej nr 74. Paszkowice wchodzi w skład **parafii św. Mikołaja w Żarnowie** (jednej z najstarszych w Polsce) w dekanacie żarnowskim i w diecezji radomskiej. Od wieków słynęły z bogatych pokładów i licznych kopalń **rud żelaza** oraz wartościowych **glin i ilów ceramicznych**. Odległości od ważnych dla mieszkańców miast i miejscowości wynoszą: Żarnów - 3 km, Białaczów - 16 km, Paradyż - 11 km, Opoczno - 23 km, Końskie - 20 km, Sulejów - 28 km, Piotrków Trybunalski - 44 km, Tomaszów Mazowiecki - 44 km, Kielce - 58 km, Skarżysko-Kamienna - 60 km, Radom - 88 km, Łódź - 90 km, Częstochowa - 111 km, Warszawa - 155 km, Sandomierz - 152 km, Kraków - 160 km, Lublin - 203 km. Miejscowość ma bardzo bogatą **historię**, sięgającą **XV wieku**.

Wieś od wieków należała do kasztelanii żarnowskiej, a w przeszłości nosiła nazwę „**Passkovicze**”. Słynęła z dworu ziemiańskiego i rozległego parku. O istnieniu wsi pisali nawet Jan Długosz i Jan Łaski - arcybiskup gnieźnieński i prymas Polski w „**Liber Beneficiorum**”. W **XV wieku** wieś należała do **rodu Paszkowskich** herbu **Leliwa**. Miejscowi włościanie dziesięcinę płacili prebendzie turebskiej w Sandomierzu, a dochody z folwarku i karczmy trafiały do proboszcza z Żarnowa. W **1508 roku** Paszkowice należały do **Jana Kamockiego**, a w **1577 roku** do **Jana Strasza** herbu **Odrawąż**. W **1827 roku** we wsi było 15 domów i 77 włościan, a w **1885 roku** - 28 domów i 167 mieszkańców. Pod koniec XIX wieku majątek ziemski obejmował 586 mórg ziemi (1 morga = 0,56 ha), a grunty włościańskie - zaledwie 148 mórg. Ostatnimi właścicielami dużego i zamożnego dworu w Paszkowicach była **rodzina Szląków**, wysiedlona w 1945 roku. Zabudowania dworskie składały się aż z 17 budynków (w tym 6 murowanych i 11 drewnianych). Po wojnie w dawnym dworze ziemiańskim utworzono **Szkołę Podstawową w Paszkowicach**, istniejącą nieprzerwanie do lat dziewięćdziesiątych XX wieku. W 1968 roku założono jednostkę **Ochotniczej Straży Pożarnej w Paszkowicach**, która posiada dobrze wyposażoną remizę strażacką.

O miejscowościach Sielec i Nowa Góra...

Sielec to **miejsowość sołecka** w gminie Żarnów, położona przy drogach gminnych, blisko drogi krajowej nr 74 (Piotrków Trybunalski - Kielce) i drogi powiatowej nr 1504E, łączącej Żarnów ze Skórkowicami. W 2013 roku we wsi mieszkało **214 osób**. Od czasów zaborów do 1954 roku, miejscowość należała do **gminy Machory** (w powiecie opoczyńskim) z siedzibą w Marcinkowie. W latach 1954 - 1972 wieś należała do **gromady Żarnów**, a w wyniku reformy 1973 roku została włączona do **gminy Żarnów**. Wieś od wieków wchodzi w skład **parafii św. Mikołaja w Żarnowie** w dekanacie żarnowskim i w diecezji radomskiej. Sielec ma bardzo bogatą historię, sięgającą **XII wieku**. Jest jedną z najstarszych miejscowości w Polsce. W średniowieczu należał do kasztelanii żarnowskiej. W źródłach historycznych był określany jako „**Sedlce**” lub „**Syedlecz**”. W **1191 roku** Sielec płacił dziesięcinę kolegiacie sandomierskiej. W **1275 roku** wieś była własnością klasztoru Cystersów w Wąchocku. W **XV wieku** we wsi był dwór z folwarkiem, z którego dochody trafiały do proboszcza Żarnowa, a kmiecie płacili dziesięcinę kolegiacie sandomierskiej, która posiadała w Sielcu młyn. W **XVI wieku** właścicielami majątku była **rodzina Szyrowskich**. W **1827 roku** we wsi było 15 zagrod chłopskich i 107 mieszkańców, a w **1887 roku** - 28 domów, zamieszkałych przez 147 włościan. Grunty wsi obejmowały 250 mórg ziemi (1 morga = 0,56 ha). Okolice wsi słynęły z wielu **kopalń rud żelaza, glin ceramicznych i kamieniołomów piaskowca**, eksploatowanych również współcześnie.

Obok wsi znajdują się bardzo atrakcyjne turystycznie miejsca - najwyższe wzniesienie powiatu opoczyńskiego - **Sielecka Góra** (285,6 m n.p.m.) i rezerwat przyrody „**Jodły Sieleckie**” (33 ha). W gminie Żarnów przed laty znajdowały się dwie miejscowości o nazwie **Nowa Góra**. Jedna z nich to dawne **osiedle gómicze**, które stało się częścią miejscowości Sielec, a drugie z nich zachowało swoją historyczną nazwę (jako Nowa Góra wieś), choć wchodzi też w skład **sołectwa Sielec**. Nowa Góra znajduje się nieopodal drogi krajowej nr 74, łączącej Żarnów z Kielcami. XIX- i XX-wieczna przynależność administracyjna Nowej Góra była taka sama, jak sąsiadującej z nią wsi Sielec. W **1887 roku** Nowa Góra była nazywana **osadą fabryczną**. Znajdowało się w niej 9 domów, zasiedlonych przez 68 osób. W osadzie znajdowało się 28 mórg ziemi włościańskiej. Rejon Sielca i Nowej Góry wchodził w skład **Staropolskiego Okręgu Przemysłowego**. W obydwu miejscowościach kultywowano prastare **tradycje górnicze** regionu, a mieszkańcy ofiarne pracowali w miejscowych **kopalniach i kamieniołomach**. Świadectwem wielowiekowej działalności górniczej są liczne **hałdy i jary** powyroboiskowe. **Gminę Machory** (z urzędem gminnym we wsi Marcinków) znano dobrze z **przemysłu, wielkich pieców i fryszerek**. Gmina była bardzo rozległa, a jej powierzchnia wynosiła 14753 mórg, w tym 6548 włościańskich. W miejscowościach gminy Machory mieszkało 4561 osób (w 654 domach). W miejscowości Sielec znajduje się niewielka **świątlica wiejska**.

W Klewie - u stóp legendarnej Diablej Góry...

Klew i Klew - Kolonia to miejscowości sołeckie położone w południowo-zachodniej części Gminy Żarnów, przy granicach z gminami Aleksandrów, Przedbórz i Fałków, w bliskiej odległości od **Diablej Góry** (285,1 m n.p.m.). Miejscowości są położone przy drogach powiatowych 3118E (Skórkowice - Sulborowice) i 1505E (Ruszenice - Skotniki) oraz drogach gminnych. Liczba mieszkańców Klewa wynosi **205 osób (31 XII 2013)**. Tuż obok znajduje się niewielkie sołectwo Klew - Kolonia z **56 mieszkańcami**. W **1827 roku** w 40 usytuowanych we wsi domach mieszkało 251 osób, a w **1887 roku** - w 51 zagrodach włościańskich żyło 291 mieszkańców. Grunty wsi Klew obejmowały wtedy aż 1163 mórg (1 morga = 0,56 ha), z czego 664 morgi należały do **folwarku Brzezcie**, a 499 mórg należała do chłopów. Klew to wieś o bogatej historii, związanej z walkami frontowymi w czasach **I wojny światowej**, pacyfikacjami wsi, represjami okupantów i bitwami partyzanckimi osławionego męstwem **25 pułku piechoty Armii Krajowej** w latach II wojny światowej. Głośnym echem w Polsce odbiła się **zwycięska bitwa** z hitlerowcami **pod Diablą Górą**, do której doszło **16 VIII 1944 roku**. We wsi znajduje się **Szkoła Podstawowa w Klewie**, gdzie kształcą się też uczniowie **Gimnazjum im. 25 pp AK w Żarnowie**. Przed laty w obiekcie mieścił się **Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy (SOSW) w Klewie** (z internatem).

W okolicach **Diablej Góry** znajduje się kilka **pomników** poświęconych akcjom partyzanckim w latach II wojny światowej. W **Klewie - Borkach** znajduje się pomnik upamiętniający zwycięską zasadzkę **25 pp AK**, która poprzedziła bitwę. **Na szczycie Diablej Góry** znajduje się monument ku czci słynnego pułku, a **na zboczu góry** - pomnik poświęcony walkom oddziału GL.